

DECIZIE

08 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Nicolae Craiu, Ion Druță

examinând recursul declarat de Petru Papămeri împotriva încheierii Curții de
Apel Bălți din 03 octombrie 2017,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Cristina Papămeri
împotriva lui Papămeri Petru cu privire la partajarea averii comune și cererea de
chemare în judecată înaintată de Cristina Papămeri împotriva lui Petru Papămeri și
Maria Papămeri cu privire la declararea nulității contractului de donație,

c o n s t a t ă

La 05 martie 2015, Cristina Papămeri a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Petru Papămeri, prin care a solicitat defalcarea de pe contul pîrîtului a:
½ cotă-parte din costul lucrărilor, costul materialelor de construcție, a construcțiilor
noi și a reconstrucțiilor efectuate la imobilul situat înXXXXX; ½ cotă-parte din
bunurile de uz casnic; ½ cotă-parte din costul automobilului de modelXXXXX;
restituirea lucrurilor copilului și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 02 februarie 2016, Cristina Papămeri a înaintat cerere de chemare în judecată
împotriva lui Petru Papămeri și Maria Papămeri, prin care a solicitat constatarea
nulității contractului de donație nr. XXXXXîncheiat între Maria Papămeri și Petru
Papămeri (vol.1, f.d. 81-82).

Prin hotărîrea Judecătoriei Drochia, sediul central din 12 iunie 2017, rectificată
prin încheierea Judecătoriei Drochia, sediul central din 28 iulie 2017 (vol.2, f.d.41-
42) s-a recunoscut nul contractul de donație nr. XXXXX încheiat între Maria
Papămeri și Petru Papămeri asupra imobilului situat înXXXXX, nr. cadastral
XXXXXcu construcțiile auxiliare situat pe terenul aferent cu suprafața de 0,0365 ha.

S-a încasat de la Petru Papămeri în beneficiul Cristinei Papămeri suma de 78762,12 lei ce constituie ½ cotă-parte din costul lucrărilor, materialelor efectuate la reconstrucția imobilului situat înXXXXX. S-a determinat și s-a transmis în proprietate Cristinei Papămeri ½ cotă-parte din averea mobilă, și anume: dormitor (1 buc.) – 7000 de lei; complet de mobilă moale, ungher la bucătărie (1 buc.) – 2500 de lei; un pled mare – 1200 de lei; așternut pentru dormitor simplu – 220 de lei; pahare de cristal (6 buc.) – 300 de lei; pahare de cristal (2 complete a câte 6 buc.) – 600 de lei; frigider de import (1 buc.) – 4700 de lei; cuptor cu microunde (1 buc.) – 2400 de lei; covor persan mare rotund (1 buc.) – 2000 de lei; complet de veselă de masă (24 de farfurii, 6 căni) – 1800 de lei; oglindă de perete – 1000 de lei; iorgan de lână (1 buc.) – 800 de lei, în total bunuri în sumă de 24520 de lei. S-a determinat și s-a transmis în proprietate lui Petru Papămeri ½ cotă parte din averea mobilă, și anume: computer (1 buc.) – 9500 de lei; lavoar cu dulap (1 buc.) – 2000 de lei; un pled mare (1 buc.) – 1200 de lei; cadă jacuzzi, duș (1 buc.) – 7000 de lei; set de mobilă de bucătărie (1 buc.) – 5000 de lei; pahare de cristal (2 complete câte 6 buc.) – 600 de lei, în total bunuri în sumă de 25300 de lei. S-a încasat de la Petru Papămeri în beneficiul Cristinei Papămeri a ½ cotă-parte din valoarea automobilului de modelXXXXX, ce constituie suma de 66321,50 de lei. S-a exclus din averea supusă partajării bunurile copilului: mașină de spălat automat „LG”0 – 6000 de lei; aragaz de masă cu trei arzătoare „Kaizer” – 3000 de lei; cărucior pentru copii – 2800 de lei; jucării noi din pluș, scaun fotoliu, urși, păpuși, așternut de pat – 300 de lei; pled mic – 120 de lei. S-a încasat de la Petru Papămeri în beneficiul Cristinei Papămeri: diferența dintre cotele-părți la bunurile mobile în sumă de 340 de lei; cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții în sumă de 9849 de lei; în contul datoriilor reciproce suma de 10189 de lei. S-a încasat de la Petru Papămeri în beneficiul statului taxa de stat parțial neachitată de reclamantă în sumă de 4701,30 de lei (vol.2, f.d.35-40).

La 12 iulie 2017, Petru Papămeri a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărîrii Judecătorei Drochia, sediul central din 12 iunie 2017, solicitînd casarea hotărîrii primei instanțe (vol.2, f.d.46-47).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 08 august 2017 nu s-a dat curs cererii de apel înaintate de Petru Papămeri. S-a acordat termen apelantului Petru Papămeri să prezinte pînă la ședința de judecată din 29 august 2017, ora 09.00 cererea de apel motivată și bonul de plată a taxei de stat în mărime de 3750 de lei. S-a explicat apelantului Petru Papămeri că în cazul neîndeplinirii în termenul stabilit a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel va fi restituită fără examinare (vol.2, f.d.51-52).

La 29 august 2017, Petru Papămeri a expediat prin fax apelul motivat în care a solicitat printre altele scutirea de la plata taxei de stat (vol.2, f.d.55-58).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 29 august 2017 s-a respins cererea lui Petru Papămeri privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și s-a acordat termen suplimentar apelantului Petru Papămeri pentru achitarea taxei de stat în mărime de 3750 de lei pînă la 19.09.2017, ora 09.00 (vol.2, f.d. 61-62).

La 19 septembrie 2017, Petru Papămeri a expediat prin fax cererea în care comunică faptul că a luat cunoștință de încheierea Curții de Apel Bălți din 19.09.2017, anexînd și dovada plății taxei de stat (vol.2, f.d.65-66).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 03 octombrie 2017 s-a restituit cererea de apel înaintată de Petru Papămeri împotriva hotărîrii Judecătoriei Drochia din 12 iunie 2017 (vol.2, f.d.70-71).

La 19 octombrie 2017 Petru Papămeri a expediat prin intermediul oficiului poștal cerere de recurs (înregistrată în Curtea de Apel Bălți la 20 octombrie 2017) împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 03 octombrie 2017, solicitînd admiterea recursului și casarea încheierii.

În motivarea recursului a relatat circumstanțele de fapt și a invocat că despre examinarea cauzei la 03 octombrie 2017 cît și despre obligarea de a prezenta cererea de apel și bonurile de plată a taxei de stat nu a cunoscut, deoarece nu a primit citație.

Susține că nu a avut posibilitate de a se prezenta în instanța de judecată din motiv că are la întreținere soția și un copil nou născut, care au nevoie de supraveghere permanentă.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Petru Papămeri urmează a fi admis pentru următoarele.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs reține că exercitarea căii de atac a fost efectuată în termen, deoarece încheierea Curții de Apel Bălți din 03 octombrie 2017 (vol.2, f.d. 70-71) a fost recepționată de Petru Papămeri la 11 octombrie 2017, fapt confirmat prin avizul de recepție nr. DS3118090106AR (vol.2, f.d. 73), iar cererea de recurs a fost expediată prin poștă la 19 octombrie 2017, ce reiese din amprenta sigiliului aplicată pe plic (vol.2, f.d.79).

Verificînd legalitatea încheierii Curții de Apel Bălți din 03 octombrie 2017 prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că aceasta a fost emisă cu aprecierea eronată a probelor.

Articolul 365 alin. (1) lit. d) și alin. (4) din Codul de procedură civilă prevede că, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Conform art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 368 alin. (2) din Codul de procedură civilă, dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

Materialele cauzei atestă că, recurentului Petru Papămeri i-a fost expediată încheierea Curții de Apel Bălți din 08 august 2017 (vol.2, f.d. 51-52) prin care nu s-a dat curs cererii de apel, acordîndu-se termen apelantului pînă la 29 august 2017, ora

09.00 de a prezenta cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat (vol.2, f.d. 53), fiind recepționată la 23 august 2017, fapt confirmat prin semnătura aplicată pe avizul de recepție DS3118080071AR (vol.2, f.d. 54).

La 29 august 2017, ora 08.18 a fost expediată prin fax în adresa Curții de Apel Bălți cererea de apel motivată (f.d.58-59).

Totodată, încheierea Curții de Apel Bălți din 29 august 2017 (vol.2, f.d.61-62), prin care apelantului Petru Papămeri i-a fost acordat termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat pînă la 19 septembrie 2017, ora 09.00, a fost recepționată de acesta la 11 septembrie 2017, fapt confirmat prin semnătura aplicată pe avizul de recepție DS3118083475AR (vol.2, f.d.64) și recunoscut de Petru Papămeri în cererea de recurs.

La 19 septembrie 2017, ora 08.27, a parvenit prin fax cererea semnată de Petru Papămeri prin care a informat instanța de apel despre achitarea taxei de stat în cuantum de 3750 de lei, anexînd în acest sens ordinele de achitare a taxei de stat(vol.2, f.d.65-66).

Astfel, instanța de recurs reține eronată concluzia instanței de apel precum că apelantul nu a prezentat în termenul stabilit apelul motivat în original și în copii pentru intimati și nici bonul de plată a taxei de stat în original, întrucît prin încheierea Curții de Apel Bălți din 29 august 2017, i-a fost acordat termen suplimentar apelantului Petru Papămeri pentru achitarea taxei de stat pînă la 19 septembrie 2017, ora 09.00, iar la 18 septembrie 2017, ora 15.16 a fost achitată de Petru Papămeri taxa de stat în mărime de 3550 de lei.

În acest sens, Colegiul reține că la 19 septembrie 2017, ora 09.00, Petru Papămeri a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea Curții de Apel Bălți din 29 august 2017, deoarece prin ordinul de încasare a numerarului nr.QTIG-B100 din 18 septembrie 2017 a achitat taxa de stat în mărime de 3550 de lei (vol.2, f.d.78). Astfel, instanța de apel urma să se ghideze de principiul nemijlocirii consacrat la art. 25 în raport cu art. 118 alin. (5) din Codul de procedură civilă și să propună recurentului de a se prezenta nemijlocit în ședința de judecată împreună cu ordinele de plată a căror deslușire nu a fost posibilă.

Respectiv, argumentele recurentului că, despre examinarea cauzei la 03 octombrie 2017 cît și despre obligarea de a prezenta cererea de apel și bonurile de plată a taxei de stat nu a cunoscut, deoarece nu a primit citație, Colegiul le apreciază ca fondate, întrucît Petru Papămeri cunoștea despre faptul că urma să achite pînă la 19 septembrie 2017 taxa de stat, dar nu și să prezinte dovada achitării taxei de stat, or prin încheierea instanței de apel din 29 august 2017 (vol.2, f.d.61-62) i s-a acordat termen suplimentar pentru achitarea taxei de stat, indicație la care Petru Papămeri s-a conformat la 18 septembrie 2017, ora 15.16 (vol.2, f.d.78), iar la 19 septembrie 2017, ora 08.27 a informat despre acest fapt instanța de apel prin telefax, ca mijloc de comunicare admisibil.

În consolidarea poziției Colegiul relevă dispozițiile art. 105 alin.(1¹) din Codul de procedură civilă, care sunt opozabile și participanților la proces, și anume: citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin telefax, poșta electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. Citația sau înștiințarea poate fi transmisă persoanelor fizice prin telefax, poșta electronică sau prin orice alt mijloc

de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte doar la solicitarea persoanelor în cauză.

Colegiul menționează că, prezentarea dovezii achitării taxei de stat este o acțiune procesuală *a posteriori* plății taxei de stat, ce constă în aducerea la cunoștință a instanței de judecată faptul perceperii sumei respective și anexarea la materialele cauzei a înscrisului confirmator.

În acest sens, deși instanța de apel menționează că apelantul a prezentat prin fax o copie de achitare a taxei de stat în mărime de 3550 de lei și un bon nedeslușit, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numerarului nr.QTIG-B100 din 18 septembrie 2017 și bonul fiscal din 25 august 2017 (vol.2, f.d.66), nu dă o apreciere justă a probelor enumerate prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă.

Astfel, instanța de recurs reține că, Petru Papămeri a achitat taxa de stat în quantum total, iar dovada acesteia se datorează prin anexarea la cererea de recurs a ordinelor de plată a taxei de stat în original (vol.2, f.d.77-78).

Mai mult ca atât, chitanța de plată nr. MHMU-2600 din 25 august 2017 (vol.2, f.d.77) și ordinul de încasare a numerarului nr.QTIG-B100 din 18 septembrie 2017 (vol.2, f.d. 78) prezentate de recurent confirmă achitarea de către Petru Papămeri a taxei de stat în sumă de 3750 de lei până la 19 septembrie 2017, recurentul conformându-se încheierii instanței de apel din 29 august 2017.

Prin urmare, instanța de apel la restituirea cererii de apel nu a luat în considerare circumstanțele specifice ale cauzei respective, în primul rând, acțiunile recurentului Petru Papămeri, ceea ce în rezultat a dus la emiterea unei încheieri cu aprecierea superficială a circumstanțelor importante ale cauzei.

În concluzie, Colegiul consideră că recurentul Petru Papămeri a îndeplinit în termen indicațiile stabilite în baza încheierii Curții de Apel Bălți din 29 august 2017, iar în temeiul art. 368 alin. (2) din Codul de procedură civilă, se impune examinarea apelului declarat de Petru Papămeri.

Întru respectarea dreptului recurentului la un proces echitabil consfințit de art. 6 CEDO prin prisma celor menționate, avînd în vedere faptul că, încheierea Curții de Apel Bălți din 03 octombrie 2017 a fost emisă cu aprecierea superficială a circumstanțelor importante ale cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Papămeri Petru, a casa integral încheierea instanței de apel și a remite cauza în instanța de apel pentru examinarea apelului.

În conformitate cu art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Petru Papămeri.

Se casează încheierea Curții de Apel Bălți din 03 octombrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Cristina Papămeri împotriva lui Papămeri Petru cu privire la partajarea averii comune și cererea de chemare în judecată înaintată de Cristina Papămeri împotriva lui Petru Papămeri și Maria Papămeri cu privire la declararea nulității contractului de donație și se remite cauza în Curtea de Apel Bălți pentru examinarea apelului.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Judecătorii

Valeriu Doagă

Nicolae Craiu

Ion Druță